

بیماری شاربین را بہتر بشناسیم

نشریہ ترویجی ۳۱

مقدمه بسم الله الرحمن الرحيم ۵
آشنایی با بیماری شارپین ۶
چه دامهایی به بیماری شارپین حساس هستند؟ ۷
مشخصات عامل به وجود آورنده بیماری شارپین ۹
راه انتقال بیماری شارپین ۱۰
چگونه می‌توان بیماری شارپین را پیشگیری کرد؟ ۱۱

بیماری شارپین را بهتر

بشناسیم

نشریه ترویجی ۳۱

نشانه‌های ۱۲
درمان بیماری ۱۵
پیشگیری از بیماری ۱۵
۱- خودداری از چرانیدن دام در مراتع فقیر
۲- جلوگیری از چران کردن علوفه خشکی و تیغ دار توسط حیوان
۳- خودداری از خسته کردن بیش از حد حیوانات چران در هنگام کمبود آب
۴- رعایت اصول بهداشت
بیماری در انسان
۲۷- نشانه‌ها: تب، تاول، خستگی
شارپین پوستی
شارپین گوارشی
شارپین ریوی
خلاصه مطالب ۲۵

معاونت ترویج و مشارکت مردمی

بیماری نادر: سندرم لایمی

● بدین وسیله از مساعدت و همکاری کارشناسان سازمان دامپزشکی در تهیه این نشریه سپاسگزاری می‌شود

۱۶

- عنوان: بیماری شارین را بهتر بشناسیم
- نویسنده: مهندس همایون ظهیرالدینی
- حروفچینی و صفحه‌آرایی: آتلیه گرافیک مرکز نشر و تصویر
- زمان چاپ: زمستان ۷۴
- تعداد: ۱۵۰۰۰ جلد
- نظارت بر چاپ: شرکت صالحان روستا

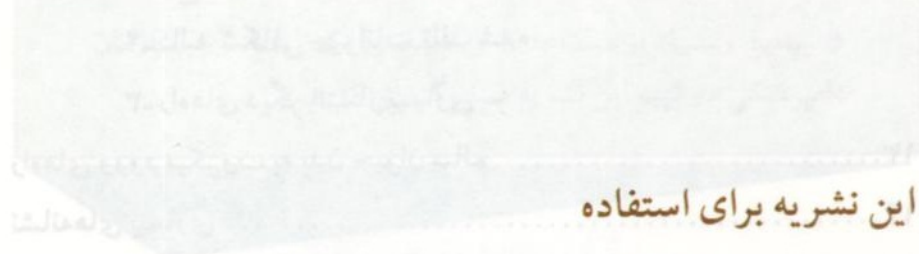
● نشانی: تهران - خیابان ولی عصر - خیابان بزرگمهر - شماره ۵۲ - مرکز نشر و تصویر

فهرست مطالب

- ۵..... مقدمه
- ۶..... آشنایی با بیماری شاربن
- ۷..... چه دام‌هایی به بیماری شاربن حساس هستند؟
- ۹..... مشخصات عامل به وجود آورنده بیماری شاربن
- ۱۰..... راه انتقال بیماری شاربن
- ۱۰..... چگونه میکروب بیماری منتشر می‌شود؟
- ۱- ذبح حیوان مبتلا
- ۲- کالبد شکافی حیوانات تلف شده
- ۳- راه‌های دیگر انتشار بیماری
- ۱۳..... راه‌های ورود میکروب به بدن حیوان سالم
- ۱۴..... نشانه‌های بیماری
- ۱۵..... درمان بیماری
- ۱۵..... پیش‌گیری از بیماری
- ۱- خودداری از چرانیدن دام در مراتع فقیر
- ۲- جلوگیری از چراکردن علوفه خشبی و تیغ‌دار توسط حیوان
- ۳- خودداری از خسته کردن بیش از حد حیوان در هنگام کوچ و چرا
- ۴- رعایت اصول بهداشت
- ۲۲..... شاربن در انسان
- ۲۳..... شاربن پوستی
- ۲۴..... شاربن گوارشی
- ۲۵..... شاربن ریوی
- ۲۶..... خلاصه مطالب

بیمارچه نشانه‌ها

- ۵- بیماری
- ۶- بیماری
- ۷- بیماری
- ۸- بیماری
- ۹- بیماری
- ۱۰- بیماری
- ۱۱- بیماری

این نشریه برای استفاده

- ۱- دامداران
 - ۲- عشایر
 - ۳- عموم روستاییان
- تهیه و منتشر شده است.

خواننده عزیز!

- شما با مطالعه این نشریه
- ۱- با بیماری شاربن و خطرات آن آشنا می شوید.
 - ۲- روشهای پیشگیری از بیماری شاربن را می شناسید.

مقدمه

دامداران عزیز

دامداری یکی از فعالیتهای مهم اقتصادی است. زحمت آن زیاد و سودی که از آن حاصل می شود فقط در صورتی مناسب است که از راه درست انجام شود. اگر شما می خواهید دامداری را از راه درست انجام دهید، باید به اصول بهداشت دام و پیش گیری از شیوع انواع بیماری ها توجه کنید.

بیماری ها در اثر ضعفی که در دام به وجود می آورند، باعث کم شدن تولیدات دامی می شوند. مرگ و میر دام ها، در اثر مبتلا شدن به بیماری های مختلف، زیان دیگری است که از شیوع بیماری ها به دامدار وارد می شود. همچنین، دامدار باید هزینه سنگینی برای درمان بیماری صرف کند. همه اینها باعث کم شدن درآمد دامدار می شود.

شناخت بیماری ها و راه های پیشگیری و مبارزه با آنها، برای کاهش زیان بیماری لازم است. این نشریه برای دست پیدا کردن به این هدف تهیه شده است. شما با مطالعه این نشریه، به آگاهی های خود اضافه کرده، با بیماری شاربن و راههای پیش گیری و مبارزه بر ضد آن آشنا می شوید.

آشنایی با بیماری شاربن

بیماری شاربن یکی از بیماری‌های بسیار خطرناک مشترک میان انسان و دام است. این بیماری علاوه بر اهمیت اقتصادی، به دلیل امکان انتقال به انسان، خطر زیادی دارد. عامل این بیماری یک نوع باکتری^(۱) است. این باکتری خصوصیت‌هایی دارد که سبب مقاومت، زنده ماندن و بیماری‌زایی آن در مدت طولانی می‌شود.

شیوع این بیماری معمولاً از اوایل بهار تا اوایل پاییز است. همچنین، شیوع بیماری شاربن معمولاً به دنبال تغییرات آب و هوایی، مثل بارندگی زیاد که به دنبال یک دوره خشکسالی باشد، به وجود می‌آید.

این بیماری نام‌های محلی فراوانی دارد. معروف‌ترین این نام‌ها «خون‌شاش» یا «شاش‌خون»، «سیاه‌زخم»، «سرخ باد» یا «باد سرخ» است. همچنین نام‌های دیگری مانند «جن»، «جنی»، «یک ساعتی»، «غافله» و «غافل میری» به این بیماری داده شده است. این نام‌ها نشان دهنده مرگ و میر ناگهانی در دام‌هاست.

۱- باکتری‌ها موجودات زنده فوق‌العاده ریز هستند. بعضی از باکتری‌ها مضر بوده و باعث ایجاد بیماری می‌شوند؛ ولی دسته‌ای از باکتری‌ها مفید هستند. مثلاً تبدیل شیر به ماست و یا ورآمدن خمیر در نانواپی به کمک گروهی از باکتری‌های مفید انجام می‌گیرد.

چه دام‌هایی به بیماری شاربن حساس هستند؟

در شرایط طبیعی، تمام علفخواران نسبت به این بیماری حساسیت زیادی دارند. نشخوارکنندگان به ویژه گوسفند، گاو و بز بسیار حساس هستند. به طوری که مبتلا شدن آنها به این بیماری به صورت خیلی شدید و کشنده است. اسب، الاغ و قاطر هم به این بیماری حساسیت شدیدی دارند. آنها از نظر مبتلا شدن به بیماری، بعد از گروه اول، یعنی نشخوارکنندگان قرار دارند (تصویر شماره ۱).

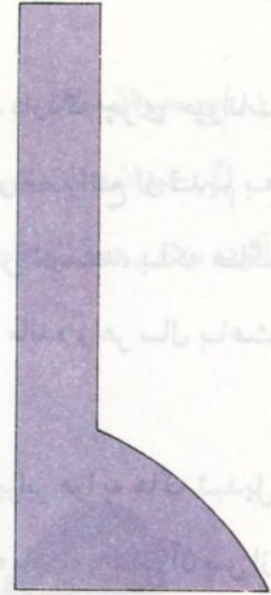
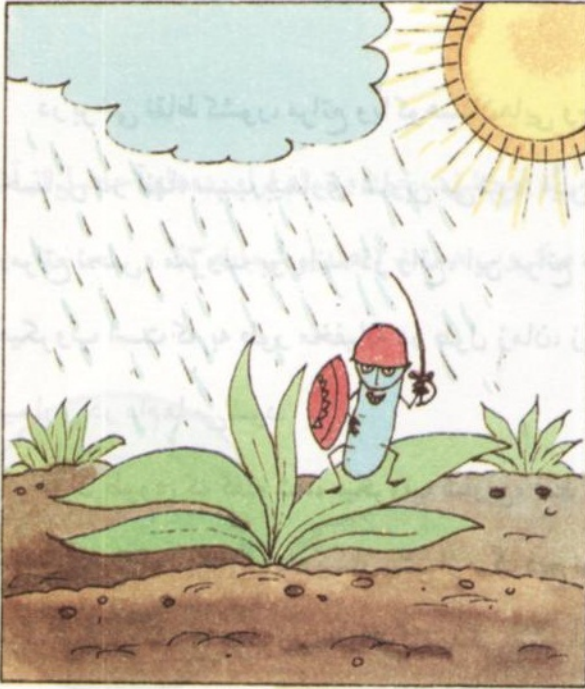
تصویر شماره ۱: گوسفند، بز و گاو
حساسترین دامها نسبت به
بیماری شاربن هستند.

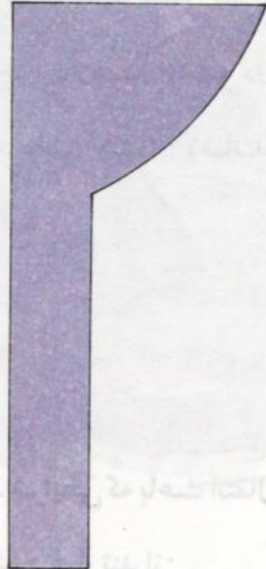
گاهی شتر نیز به این بیماری دچار می‌شود. پرندگان اگرچه توانایی انتقال میکروب عامل این بیماری را دارند، اما خودشان به این بیماری مبتلا نمی‌شوند. انسان‌ها هم نسبت به میکروب شاربن حساس هستند. بیشتر وقت‌ها، این بیماری در انسان به صورت زخم‌های پوستی دیده می‌شود؛ گاهی هم سبب مرگ انسان می‌شود.

مشخصات عامل به‌وجودآورنده بیماری شاربن

عامل به‌وجودآورنده بیماری شاربن، یک نوع باکتری است. این باکتری هنگام مرگ، در خون و تمام ترشحات بدن دام بیمار وجود دارد. اگر این باکتری در برابر هوا و درجه حرارت بین ۱۶ تا ۴۲ درجه سانتیگراد قرار بگیرد، به شکل مقاومی به نام «هاگ» تبدیل می‌شود. هاگ در شرایط مختلف آب و هوایی می‌تواند ده‌ها سال دوام بیاورد. هرگاه طی این مدت در شرایط مناسب قرار بگیرد (مثلاً از راه دهان وارد بدن یک حیوان شود)، دوباره به شکل بیماری‌زای خود برمی‌گردد و سبب بیماری می‌شود. هاگ باکتری شاربن در طبیعت تا ۶۰ سال زنده می‌ماند (تصویر شماره ۲).

تصویر شماره ۲- هاگ میکروب شارین، در محیط آزاد مقاوم و خطرناک است. دفن بهداشتی لاشه شارینی، مانع تبدیل میکروب به هاگ می شود.

در برخی نقاط کشور، مراتع ویا کوهستان‌هایی وجود دارد که چرای حیوانات حساس در آنها، سبب بیماری شاربن می‌شود. این گونه مراتع از قدیم به «مراتع نحس» معروف بوده‌اند. در واقع، این مراتع نحس نیستند، بلکه هاگ میکروب است که به طور مخفیانه در طول زمان، زنده مانده و هر سال باعث بیماری در دام‌ها می‌شود.

همان طوری که گفته شد، میکروب شاربن، فقط در برابر هوا به هاگ تبدیل می‌شود. برای همین، اگر دام بیمار پیش از مرگ ذبح نشده باشد، یا لاشه آن پس از مرگ شکافته نشود، میکروب در اثر گندیدگی لاشه دفن شده، از بین خواهد رفت.

راه انتقال بیماری شاربن

میکروب شاربن به طور مستقیم از حیوان آلوده به حیوان سالم منتقل نمی‌شود. این میکروب، در بافت‌های بدن حیوانات مبتلا وجود دارد. در نتیجه در مدت زمان کوتاهی پیش از مرگ، از راه ترشحات و مواد دفعی حیوان (مانند ادرار و مدفوع) به خارج دفع می‌شود.

چگونه میکروب بیماری منتشر می‌شود؟

همان طور که گفتیم، حیوان مبتلا، منبع آلودگی است. شرایطی که باعث انتقال میکروب بیماری از منبع آلودگی به حیوانات سالم می‌شود عبارتند از:

۱- ذبح حیوان مبتلا

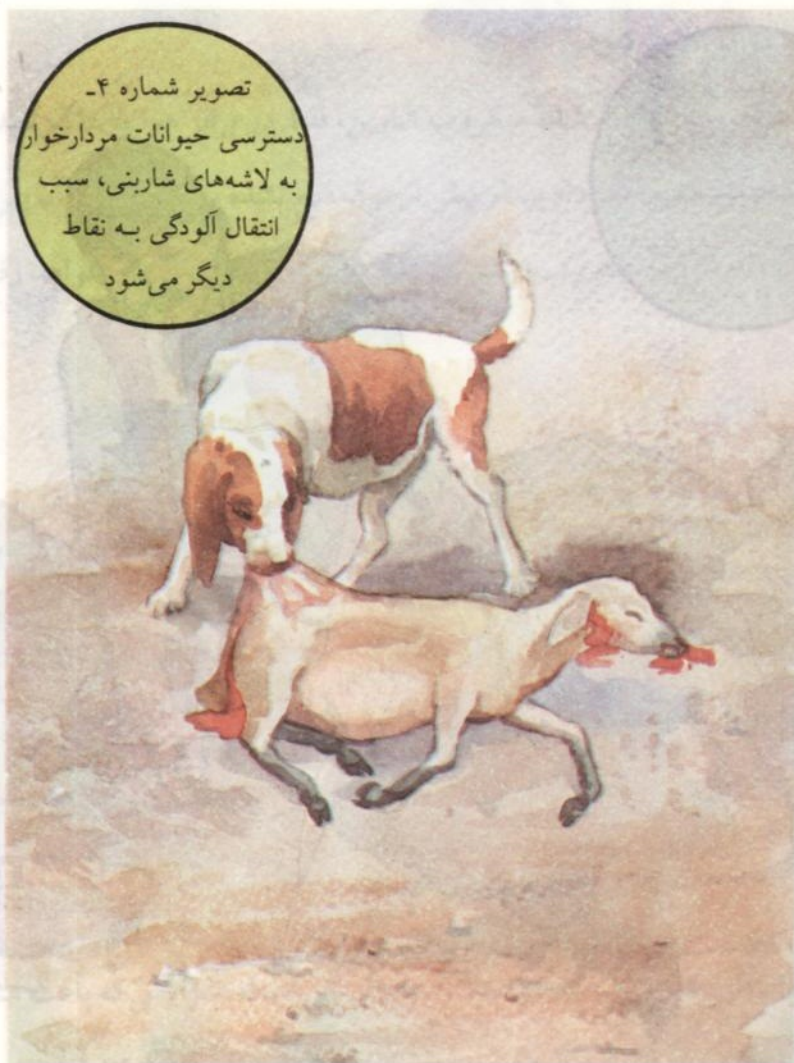
اگر حیوان مبتلا پیش از مرگ ذبح شود، خون و تمام فرآورده‌های حاصل از آن آلوده بوده و همه آنها مخزن میکروب هستند. (تصویر شماره ۳).

تصویر شماره ۳-

ذبح حیوان مبتلا به بیماری
شاربن، سبب پخش شدن
میکروب در محیط
می‌شود.

۲- کالبدشکافی حیوانات تلف شده
 اگر حیوانات تلف شده کالبدشکافی شوند و یا در دسترس پرندگان و
 حیوانات مردارخوار قرار بگیرند، میکروب در محیط پراکنده شده و تبدیل به
 هاگ می شود (تصویر شماره ۴).

تصویر شماره ۴ -
 دسترسی حیوانات مردارخوار
 به لاشه های شاربنی، سبب
 انتقال آلودگی به نقاط
 دیگر می شود

تصویر شماره ۵- چرای علوفه خشبی و تیغ دار توسط دام، ممکن است شرایط ابتلاء به بیماری شاربن را فراهم سازد

۳- راه‌های دیگر انتشار بیماری

به طور کلی ممکن است انتشار میکروب شاربن در یک منطقه، به وسیله جریان آب، حشرات، سگ‌ها و گوشتخواران دیگر، پرندگان وحشی و یا مدفوع دام‌های مبتلا، پخش شود. آلودگی در یک منطقه غیرآلوده، به وسیله گرد استخوان، کود، پوست، مو، پشم و منابع غذایی آلوده وارد می‌شود.

راه‌های ورود میکروب به بدن حیوان سالم

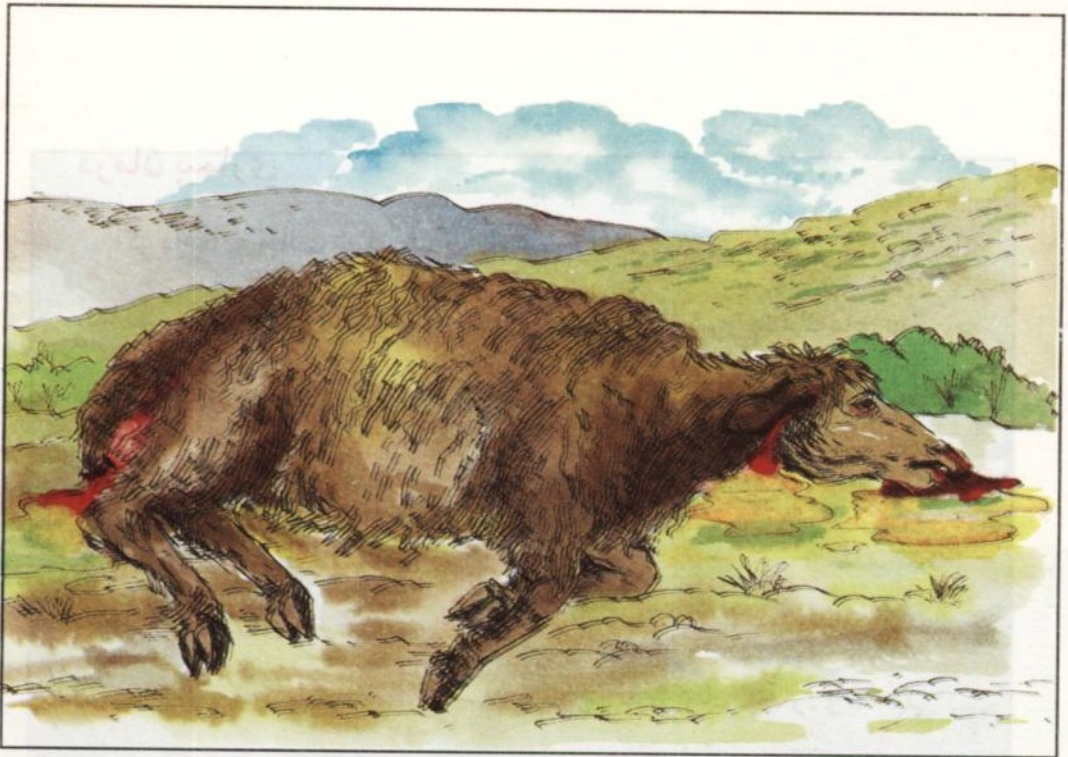
میکروب شاربن از راه دهان (گوارشی)، بینی (تنفسی) و یا خراش‌های پوستی (جلدی) وارد بدن می‌شود. ولی انتقال از راه دهان معمول‌ترین راه انتقال است.

چرا کردن علوفه خشبی و تیغ‌دار، سبب به وجود آمدن زخم در دهان و لوله گوارشی حیوان می‌شود. در نتیجه ایجاد بیماری را آسان می‌کند (تصویر شماره

همچنین چرانیدن گله در مراتع فقیر، باعث می‌شود که دام، علوفه را از ته آن قطع کند. در نتیجه پوزه حیوان با خاک آلوده به هاگ میکروب تماس پیدا می‌کند و باعث بیماری حیوان می‌شود. به علاوه ممکن است آب‌ها به وسیله فاضلاب مراکز دباغی پوست، لاشه حیوانات و یا عبور از زمین‌های آلوده به شاربن، آلوده شوند.

نشانه‌های بیماری

بیماری در گوسفند و گاو به صورت «خیلی شدید» و یا «شدید» دیده می‌شود. در شکل خیلی شدید آن، اولین و آخرین نشانه بیماری، مرگ است. یعنی حیوان مبتلا، یک تا دو ساعت پس از ورود میکروب به بدن، تلف شده و دامدار به‌طور غیرمنتظره‌ای با دام یا دام‌های مرده روبه‌رو می‌شود. این حالت از بیماری در شروع واگیری دیده می‌شود. گاهی ممکن است تب، لرزش ماهیچه‌ها، تنگی نفس و پرخونی مخاط داخل دهان و یا مخاط داخل فرج دیده شود. پس از مرگ، از تمام سوراخ‌های بدن حیران یعنی سوراخ بینی، دهان، مقعد و فرج خون تیره و قیری‌رنگ خارج می‌شود. نشانه مهم بیماری این است که خون خارج شده هرگز لخته نمی‌شود. (تصویر شماره ۶).

تصویر شماره ۶- خارج شدن خون تیره‌رنگ از منافذ بدن دام تلف‌شده، از نشانه‌های بیماری شارپن است و این خون هرگز لخته نمی‌شود

در شکل شدید، بیماری در حدود ۲۴ تا ۴۸ ساعت طول می‌کشد. در این حالت، حیوان افسرده و بی‌قرار است و درجه حرارت بدنش تا ۴۲ درجه سانتی‌گراد بالا می‌رود. همچنین، تنفس شدید و عمیق می‌شود و در مخاطها، پرخونی دیده می‌شود. خوردن غذا و نشخوار قطع می‌گردد. ممکن است گاوهای آبستن سقط کنند. شیر گاوها کم می‌شود. گاهی شیر، خونی می‌شود و یا به رنگ زرد درمی‌آید. اسهال یا اسهال خونی نیز در حیوان دیده می‌شود. لاشه حیوانی که در اثر مبتلا شدن به بیماری شارپن تلف شده، باد می‌کند و گازدار می‌شود که علت آن گندیدن سریع لاشه است.

درمان بیماری

اگر دام‌ها به حالت خیلی شدید بیماری مبتلا شوند، هیچ فرصتی برای درمان آنها نمی‌ماند؛ اما در حالت شدید بیماری، اگر پیش از شروع نشانه‌های دیگر، به وجود تب پی ببرید و شروع به درمان کنید، ممکن است مفید باشد. در این رابطه باید خیلی زود با مسئولین دامپزشکی منطقه خود تماس بگیرید.

پیش‌گیری از بیماری

همان‌طور که گفته شد، امکان درمان بیماری شاربن وجود ندارد و یا خیلی کم است. بنابراین، برای جلوگیری از زیان‌های شیوع بیماری، باید کارهای لازم برای پیش‌گیری از آن را مورد توجه قرار بدهیم.

رعایت اصول زیر باعث پیشگیری از بیماری شاربن و یا جلوگیری از انتشار آن می‌شود.

۱- خودداری از چرانیدن دام‌ها در مراتع فقیر

گوسفند حیوانی است که علف را از ناحیه‌ای بسیار نزدیک به سطح زمین جدا کرده و می‌خورد. اگر مرتع فقیر باشد، این مسأله شدیدتر می‌شود. در نتیجه هنگام چریدن، پوزه حیوان با خاک تماس پیدا می‌کند. اگر این خاک به میکروب شاربن آلوده باشد، احتمال مبتلا شدن حیوان به بیماری زیاد است. بنابراین، باید از چرانیدن حیوانات در مراتع فقیر، خودداری کرد (تصویر شماره ۷).

تصویر شماره ۷- از چرانیدن دام‌ها در مراتع فقر خودداری کنید. زیرا این کار ممکن است سبب شیوع بیماری شود.

۲- جلوگیری از چراکردن علوفه خشبی و تیغ‌دار توسط حیوان

خوردن علوفه خشبی و تیغ‌دار، لوله‌گوارشی حیوان را زخم می‌کند. در نتیجه میکروب وارد بدن حیوان شده و تولید عفونت می‌کند.

۳- خودداری از خسته کردن بیش از حد حیوان در هنگام کوچ و چرا

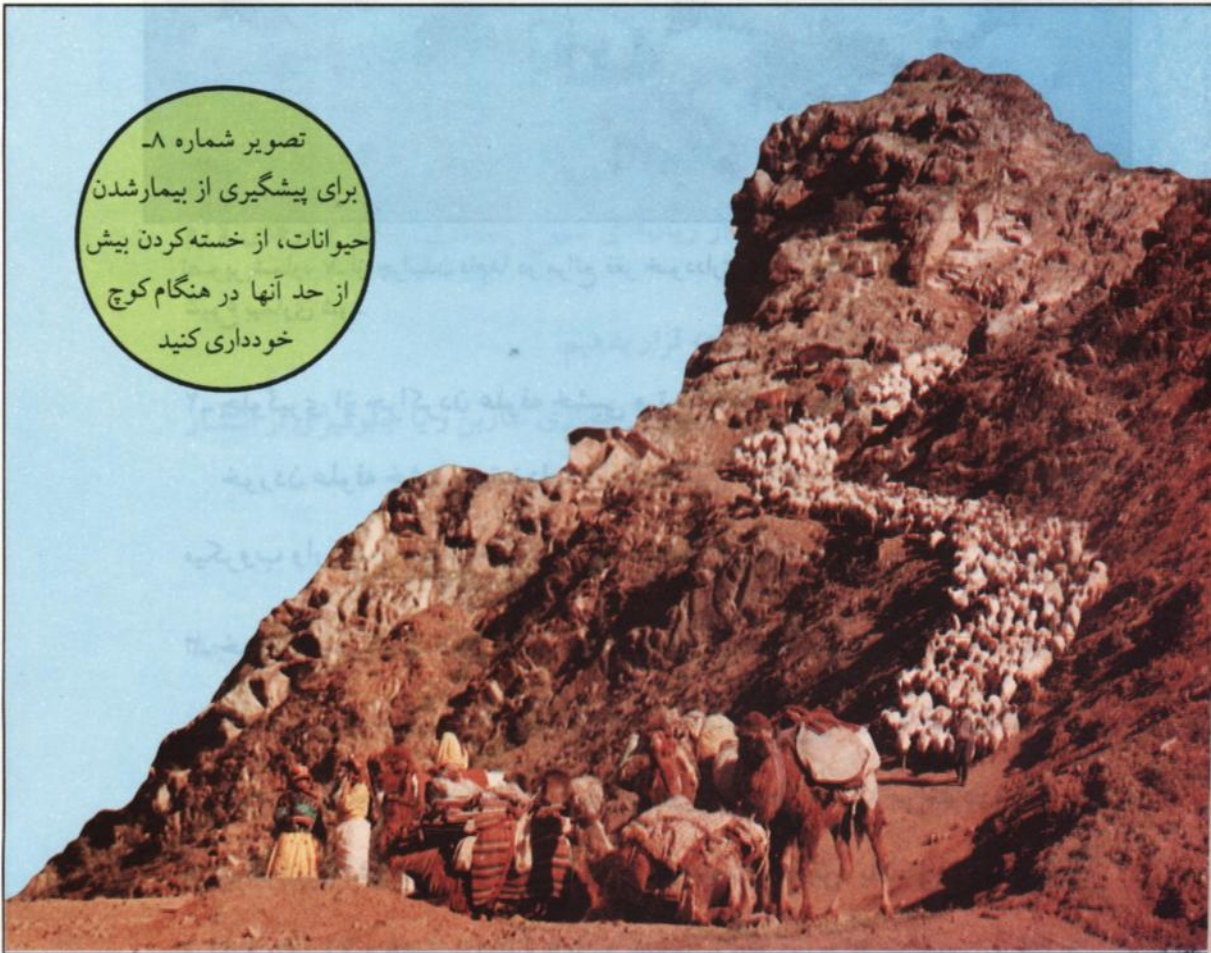
اگر حیوان راه‌های طولانی را طی کند، خسته می‌شود و به ضعف دچار می‌شود. در نتیجه مقاومت او در برابر بیماری‌های مختلف کم می‌شود. به همین دلیل، احتمال ابتلا به بیماری‌های مختلف از جمله شاربن، بالا می‌رود (تصویر شماره ۸).

۴- رعایت اصول بهداشت

رعایت اصول بهداشت یکی از راه‌های مهم برای پیش‌گیری از انتشار بیماری است. از بین بردن دقیق مواد آلوده، اهمیت زیادی دارد. اصول بهداشتی که برای جلوگیری از شیوع بیماری لازم است، به شرح زیر می‌باشد:

تصویر شماره ۸-

برای پیش‌گیری از بیمار شدن
حیوانات، از خسته کردن بیش
از حد آنها در هنگام کوچ
خودداری کنید

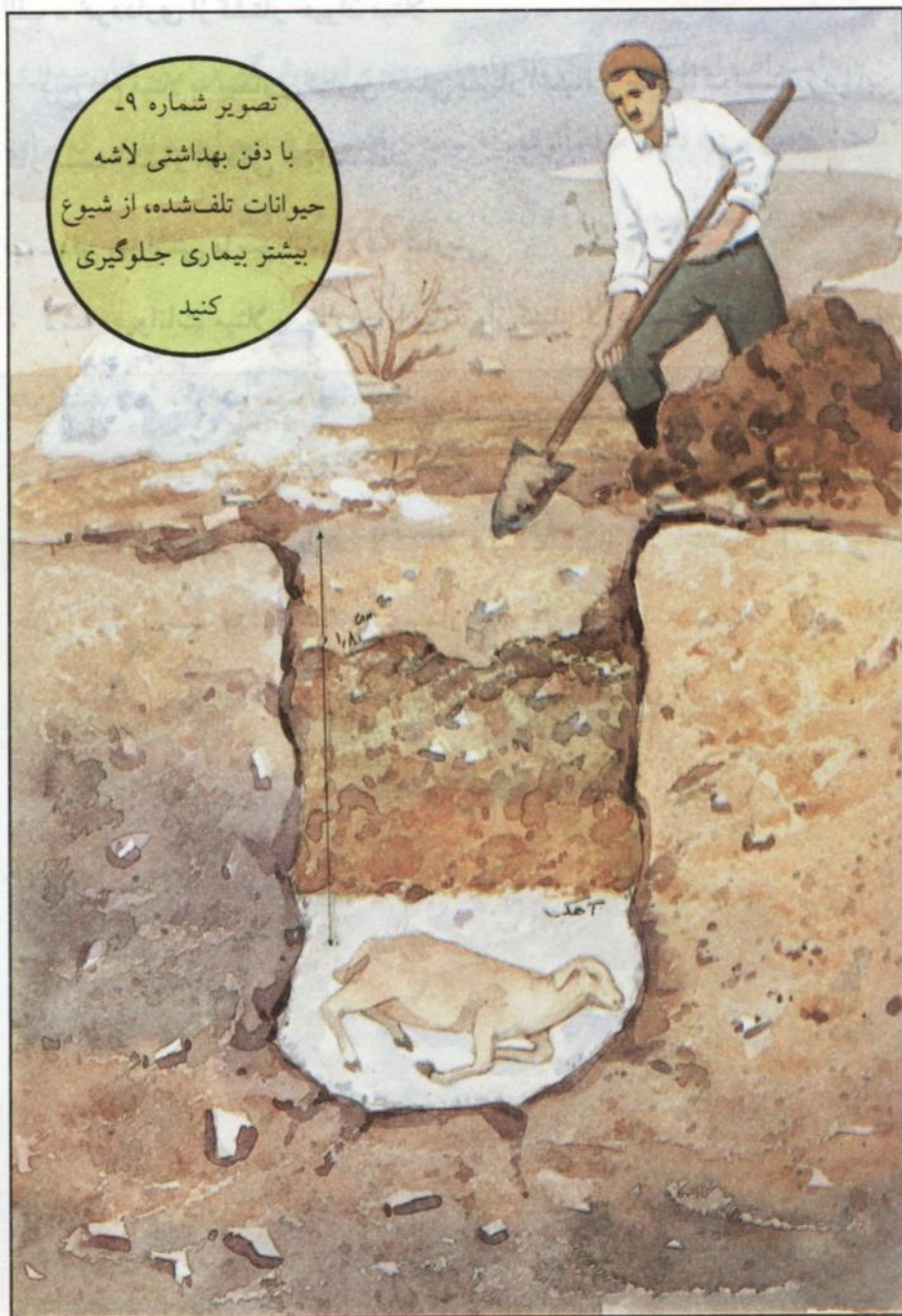

الف - خودداری از کشتار حیوان مبتلا

ذبح دام مبتلا به بیماری شاربن عملی بسیار اشتباه و خطرناک است. زیرا این کار سبب انتشار آلودگی خواهد شد.

ب - دفن بهداشتی یا سوزاندن لاشه شاربنی

لاشه حیوانات مبتلا به شاربن را نباید باز کنید. لازم است، آنها را بلافاصله دفن کنید و یا همراه با بستر و زمین آلوده بسوزانید. گودالی که لاشه را در آن دفن می‌کنید، باید دو متر عمق داشته و از چاه آب دور باشد. همچنین مقدار زیادی آهک زنده برای پوشاندن اطراف لاشه، لازم است. انتقال لاشه شاربنی از جایی به جایی دیگر، سبب انتشار میکروب بیماری در محیط خواهد شد. بنابراین، نباید لاشه شاربنی را به جاهای دیگر منتقل کنید (تصویر شماره ۹).

تصویر شماره ۹ -
 با دفن بهداشتی لاشه
 حیوانات تلف شده، از شیوع
 بیشتر بیماری جلوگیری
 کنید

ج - جدا کردن دام‌های مبتلا و یا مشکوک

تمام دام‌های مشکوک و حیواناتی را که با حیوان مبتلا در تماس بوده‌اند، تا دو هفته پس از قطع کامل بیماری، در محل جداگانه‌ای نگاه‌داری کنید.

د - ضدعفونی کردن جایگاه

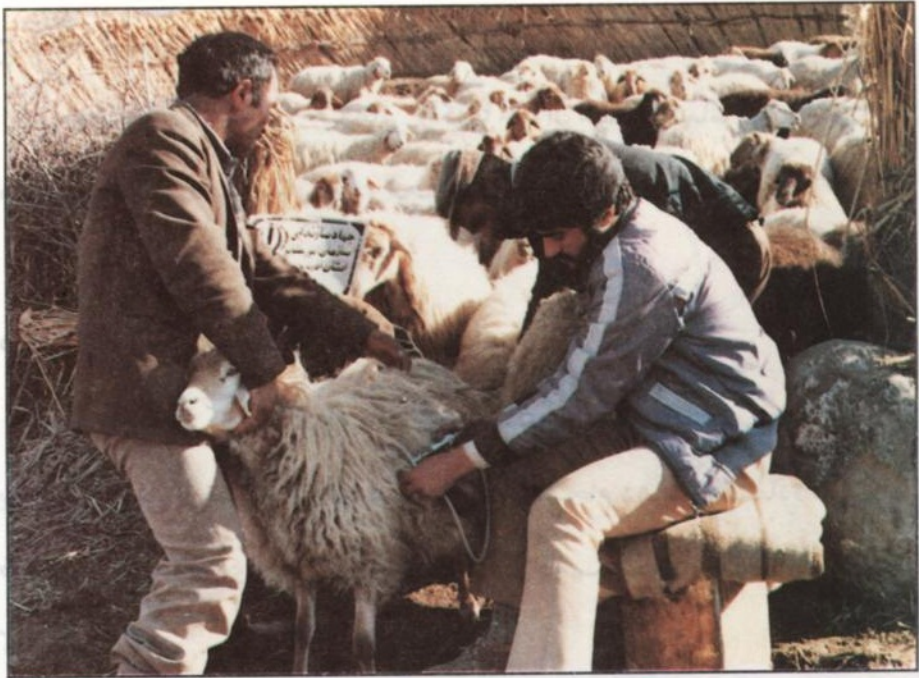
باید جایگاهی که در آن دام تلف شده است، به دقت ضدعفونی شود. اگر بتوانید پیش از تولید هاگ، ضدعفونی را انجام دهید، استفاده از مواد ضدعفونی‌کننده عادی و یا دادن حرارت ۶۰ درجه سانتیگراد به مدت چند دقیقه کافی است.

هنگامی که میکروب چند ساعت در برابر هوا قرار گرفته و در نتیجه تولید هاگ کرده باشد، مبارزه با آن به وسیله راه‌های معمولی ضدعفونی غیرممکن است. بنابراین، باید از مواد ضدعفونی‌کننده قوی مانند لیزول، فرمالین و سود سوزآور به مدت طولانی (به مدت دو روز یا بیشتر) استفاده کنید.

ه - واکسیناسیون

لازم است هر ساله دام‌ها را پیش از رفتن به چراگاه واکسن بزنید. همان‌طوری که گفته شد، فصل شیوع بیماری از اوایل بهار تا اواخر تابستان است. بنابراین، بهترین زمان تزریق واکسن، اول فصل بهار و یا آخر اسفند ماه می‌باشد (تصویر

شماره ۱۰).

تصویر شماره ۱۰- تزریق بموقع واکسن ضدشاربین به دام‌ها، نقش بسیار مهمی در پیشگیری از بیماری دارد

شاربین در انسان

انسان در اثر تماس مستقیم با حیوانات بیمار، لاشه و یا مواد آلوده به میکروب شاربین، آلوده می‌شود. به همین دلیل کشاورزان، دامداران، دامپزشک‌ها، چوپان‌ها، قصاب‌ها و تمام کسانی که با حیوانات بیمار و یا محصولات آنها به خصوص گوشت، پشم و شاخ سر و کار دارند، بیشتر به این بیماری مبتلا می‌شوند.

میکروب شاربین بیشتر از راه خراش‌های پوستی، وارد بدن انسان می‌شود. ممکن است میکروب، از راه دهان یا بینی هم وارد شود. بنابراین، شاربین در انسان به سه شکل پوستی، گوارشی و ریوی دیده می‌شود؛ ولی شکل پوستی آن بیشتر اتفاق می‌افتد.

شاربن پوستی، زخمی که در قسمت دست، گردن و صورت دیده می شود. در صورت وجود زخم یا خراش در سطح بدن، احتمال ایجاد بیماری بیشتر است. ابتداخارش شدید و سوزش در محل ورود میکروب احساس می شود. کم کم تاول کوچکی که پر از مایع قرمز رنگ است، در آن محل تشکیل می شود. این تاول بر اثر خاراندن، خیلی زود پاره شده و به جای آن، زخم سیاه رنگی ایجاد می شود. دور این زخم، تعدادی تاول کوچک شبیه تاول اولی به وجود می آید. بافت اطراف زخم، کم کم سخت و قرمز و گاهی وقت ها متورم می شود (تصویر شماره ۱۱).

تصویر شماره ۱۱ -
 کودک مبتلا به شاربن
 پوستی، تورم شدید نیمه
 راست صورت، سبب
 بسته شدن چشم راست
 شده است

گاهی ممکن است زخم، قسمت بزرگی از دست و پا، گردن و سینه را فرا بگیرد. شاربِن پوستی گاهی به صورت ورم‌هایی بر روی پلک‌های چشم، لب‌ها و حتی زبان دیده می‌شود. ممکن است این ورم‌ها به عفونت عمومی تبدیل شده و سرانجام باعث مرگ بیمار می‌شوند.

استفاده از سفیدآب و کیسه‌های پشمی حمام که احتمالاً از حیوان آلوده تهیه شده باشد، نقش مهمی در ایجاد شاربِن پوستی دارد. بهتر است در صورت لزوم، از سفیدآب‌هایی که به روش بهداشتی تهیه شده و در بسته‌بندی‌هایی با مجوز وزارت بهداشت است، استفاده شود.

پاکیزه نگه‌داشتن محیط زندگی و مبارزه با حشرات، تا حدود زیادی می‌تواند از مبتلا شدن به بیماری جلوگیری کند.

اگر بیماران مبتلا به شاربِن پوستی زود به پزشک مراجعه کنند، درمان خواهند شد؛ ولی اگر درمان دیر صورت بگیرد، ممکن است سبب مرگ شود.

شاربِن گوارشی

شاربِن گوارشی در نتیجه خوردن موادی مانند شیر و گوشت آلوده به میکروب شاربِن، تولید می‌شود و با نشانه‌هایی مانند استفراغ، اسهال خونی، دل‌درد و نفخ همراه است.

شاربن ریوی

شاربن ریوی در اثر تنفس گرد و خاک آلوده به هاگ‌های میکروب شاربن منتقل می‌شود. این نوع شاربن، در بین کارگران کارخانه‌های پشم‌ریسی و چرم‌سازی و قالی‌بافان شایع است.

نکته: در صورت ابتلا به هر نوع از بیماری شاربن، حتماً باید به پزشک مراجعه کنید.

خلاصه مطالب

- * شاربن یکی از بیماریهای خطرناک و مشترک میان انسان و دام است.
- * شیوع این بیماری معمولاً از اوایل بهار تا اوایل پاییز است.
- * گوسفند، گاو و بز به این بیماری حساس هستند و مبتلا شدن آنها به این بیماری سبب مرگ می شود.
- * اگر میکروب به وجود آورنده این بیماری در معرض هوا قرار بگیرد، به هاگ تبدیل می شود. هاگ برای ده ها سال توانایی تبدیل شدن به باکتری و ایجاد بیماری را حفظ می کند.
- * حیوان مبتلا به این بیماری، قبل و بعد از مرگ، منبع آلودگی است و سبب انتشار بیماری می شود.
- * واکسیناسیون، جلوگیری از چریدن حیوانات در مراتع فقیر یا چرای علوفه خشبی و تیغ دار و رعایت اصول بهداشت باعث پیشگیری از این بیماری می شود.
- * انسان هایی که با دام یا محصولات دامی سر و کار دارند در برابر خطر ابتلا به بیماری قرار دارند.
- * در صورت ابتلای انسان به بیماری شاربن، مراجعه سریع به پزشک ضروری است.

خودآزمایی

روستایان عزیز، انشاءالله که مطالب نشریه را خوب و با دقت خوانده‌اید. اکنون قلم و کاغذ آماده کنید و با پاسخ دادن به سئوالات زیر، آموخته‌های خود را مورد آزمایش قرار دهید.

- ۱- بیماری شاربن از چه نظر اهمیت دارد؟
- ۲- بیماری شاربن در چه فصولی بیشتر شیوع پیدا می‌کند؟
- ۳- دام‌های حساس به بیماری شاربن کدامند؟ حساسیت کدام دام بیشتر است؟
- ۴- مهمترین خصوصیت میکروب بیماری شاربن چیست؟
- ۵- راه‌های انتشار میکروب بیماری شاربن کدامند؟
- ۶- مهمترین راه ورود میکروب به بدن حیوان سالم چیست؟
- ۷- چراکردن علوفه خشبی و تیغ‌دار از چه راه باعث تولید بیماری می‌شود؟
- ۸- چرا چرانیدن گله در مراتع فقیر، احتمال بیماری را زیاد می‌کند؟
- ۹- مهمترین نشانه‌های بیماری شاربن کدامند؟
- ۱۰- مهمترین راه مبارزه با بیماری شاربن چیست؟
- ۱۱- اصول بهداشتی که باید برای پیش‌گیری از شیوع شاربن رعایت شود، کدامند؟
- ۱۲- واکسیناسیون بر ضد شاربن در چه زمانه انجام می‌گیرد؟
- ۱۳- شایعترین شکل بیماری شاربن در انسان، کدام است؟
- ۱۴- آیا ممکن است انسان با پوشیدن لباسی که از پشم حیوان مبتلا به شاربن تهیه شده، به بیماری مبتلا شود؟

لیست نشریات منتشر شده:

- ۱- هاری چیست؟
- ۲- بهداشت شیر
- ۳- مصونیت زنبور عسل در برابر سموم
- ۴- تب مالت
- ۵- آشنایی با مرتع و مرتعداری
- ۶- روش صحیح پشم چینی
- ۷- تغذیه گاو شیری
- ۸- شیردوشی صحیح و بهداشتی در روستا
- ۹- چرا بوته بکاریم؟
- ۱۰- آشنایی با بیماری نیوکاسل
- ۱۱- تأثیر چرای دام بر روی گیاهان مرتعی
- ۱۲- فرسایش خاک و نتیجه‌های آن
- ۱۳- نقش آبخیزداری در جلوگیری از حرکت شن‌های روان
- ۱۴- مبارزه غیرمستقیم با فرسایش خاک
- ۱۵- علت‌های تخریب مراتع
- ۱۶- پخش سیلاب
- ۱۷- سیل چیست و چگونه به وجود می‌آید؟
- ۱۸- کویر و کویرزدایی
- ۱۹- خوراندن دارو به دام‌ها
- ۲۰- سم چینی و مراقبت از سم در دام‌ها
- ۲۱- روش‌های از بین بردن شاخ در گاو
- ۲۲- جایگاه مناسب دام
- ۲۳- بهداشت آب آشامیدنی
- ۲۴- کاشت تاغ و اهمیت آن
- ۲۵- درختکاری و فایده‌های آن
- ۲۶- روش‌های حفظ آبهای سطحی در مناطق خشک
- ۲۷- روش‌های مرتعداری
- ۲۸- روش‌های حفظ آب و خاک
- «بند‌های سنگ چین، گابیونی و چپری»
- ۲۹- تخریب جنگل و راه‌های جلوگیری از آن
- ۳۰- بیماری سل را بهتر بشناسیم
- ۳۱- بیماری شارین را بهتر بشناسیم

چند نکته

- شارب‌ن یکی از بیماری‌های خطرناک و مشترک میان انسان و دام است.
- شیوع این بیماری معمولاً از اوایل بهار تا اوایل پاییز است.
- گوسفند، گاو و بز به این بیماری حساس هستند و مبتلا شدن آنها به این بیماری سبب مرگ می‌شود.
- اگر میکروب به وجود آورنده این بیماری در معرض هوا قرار بگیرد، به هاگ تبدیل می‌شود. هاگ برای ده‌ها سال توانایی تبدیل شدن به باکتری و ایجاد بیماری را حفظ می‌کند.
- حیوان مبتلا به این بیماری، قبل و بعد از مرگ، منبع آلودگی است و سبب انتشار بیماری می‌شود.
- واکسیناسیون، جلوگیری از چریدن حیوانات در مراتع فقیر یا چرای علوفه خشبی و تیغ‌دار و رعایت اصول بهداشت باعث پیشگیری از این بیماری می‌شود.
- انسان‌هایی که با دام یا محصولات دامی سر و کار دارند در برابر خطر ابتلا به بیماری قرار دارند.
- در صورت ابتلای انسان به بیماری شارب‌ن، مراجعه سریع به پزشک ضروری است.

معاونت ترویج و مشارکت مردمی

قیمت: ۱۴۰۰ ریال